

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

۶۱۵۲

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی

صنایع دستی

کمیته تخصصی هنرهای تجسمی

گروه هنر

مصوب یکصد و سویستین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۶۶/۹/۷

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی
دوره کارشناسی صنایع دستی

گروه: هنر

کمیته: تخصصی هنرهای تجسمی

رشته: صنایع دستی

دوره: کارشناسی

شورای عالی برنامه ریزی در یکصد و سومین جلسه مورخ ۱۳۶۶/۹/۷ براساس طرح دوره کارشناسی صنایع دستی که توسط کمیته تخصصی هنرهای تجسمی گروه هنر شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر میدارد:

ماده ۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی صنایع دستی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند.

ب: موسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین، تاسیس میشوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند.

ج: موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل میشوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲- از تاریخ ۲۶۶/۹/۷ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه موءسسات آموزشی در زمینه کارشناس صنایع دستی در همه دانشگاهها وموءسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ میشوند ودانشگاهها وموءسسات آموزش عالی یادشده مطابق مقررات میتوانند این دوره را دایروبرنامهمجدیدرا اجرا نمایند .

ماده ۳- مشخصات کلی وبرنامهدرسی وسرفصل دروس دوره کارشناسی صنایع دستی در سه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ وآموزش عالی ابلاغ میشود .

رای صادره یکصد و سومین جلسه شورایعالی برنامهریزی

مورخ ۱۳۶۶/۹/۷

درمورد برنامهمآموزشی دوره کارشناسی صنایع دستی

۱) برنامهمآموزشی دوره کارشناسی صنایع دستی که از طرف گروه هنر پیشنهادشدهبود با اکثریت آراء بتصویب رسید .

۲) برنامهمآموزشی دوره کارشناسی صنایع دستی از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رای صادره یکصد و سومین جلسه شورایعالی برنامهریزی مورخ ۱۳۶۶/۹/۷ درموردبرنامهمآموزشی دوره کارشناسی صنایع دستی صحیح است بمورداجراء گذاشته شود .

مورد تأیید است سرپرست گروه هنر

دکتر محمد فرهادی

دکتر هادی ندیمی

رئیس شورایعالی برنامهریزی

رونوشت : به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ وآموزش عالی جهت اجرا

ابلاغ میشود .

سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورایعالی برنامهریزی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فصل اول

مشخصات کلی دوره کارشناسی صنایع دستی

مقدمه :

" صنایع دستی ایران " با پیشینه طولانی ، غنی و ارزشمند خود - تجلی گاه " هنر " هنرمندان اکثرا " بی نام و نشان دروسایل زندگی روزمره عامه مردم و مایه انس و الفت آنان با " هنر " است . این صنایع با حفظ استقلال و خودکفایی در بازار ، مواد و مصالح و شیوه های ساخت ، نه تنها در رفع حواش زندگی مادی مردم ، بلکه در اعتلای فرهنگی نیز نقش عمده ای ایفا نموده و می نماید .

گوشه ها و نمونه های متعددی این صنایع که امروزه نظریه اهمیت و ویژگی های خود ، زینت بخش موزه ها گردیده است ، حاوی و حامل فرهنگ ، هنر و اخلاق اسلامی بوده تداوم بخش آنست . به عنوان نمونه آنچه در گذشته بصورت ظروف سفالین با هنرمندان به ترین شیوه های ساخت و تزئین بصورتی گسترده در زندگی مردم مورد استفاده داشته است مزین به احادیث ، نهیج البلاغه ، ... قطعاتی از ادبیات ایران بوده ، تذکرو تبلیغ در حسن سلوک و اخلاق و رفتار و گرفتار را در معرض دید روزمره قرار داده ، آویزه گوش می سازد .

امروزه این صنایع هزاران هزار هنرمند صنعتگر را در گوشه و کنار کشور بخود مشغول داشته ، نه تنها محل امرار معاش آنها ، بلکه محلی برای تداوم هنرهای سنتی نیز هست .

این صنایع یکی از مایه های اصلی وجهت دهنده به " هنر " در آینده محسوب گردیده و با غنای خود ایام بخش هنرمندان توانند بود .

با توجه به ارزشهای یاد شده اهمیت " احیاء ، تقویت و هدایت " این صنایع به آئینده ای سرشار تر و مطلوب تر و حمایت معنوی و مادی از هنرآمدان و صنعتگران

اتمام کلیه دورس و کارگاه‌ها میباید.

طرح و رساله‌نهایی به صورت کار تحقیقاتی همراه با ارائه حداقل یک نمونه کار عملی خواهد بود که به راهنمایی یک استاد در انجام گردیده، به صورت شورای و دفاع و توضیح دانشجو قضاوت خواهد گردید. در این قضاوت نمرات و نحوه تحصیل دانشجو در طول دوران آموزشی مورد توجه و اهمیت خواهد بود، شایسته است رساله‌نهایی همراه با عکس، نقشه و اسلایدهای لازم و با حداکثر استفاده از دورس و کارگاه‌های دوره کارشناسی منابع دستی به عنوان و نمودی از آنها در کار تحقیقاتی و عملی‌نهایی ارائه گردد.

حضور همگان اعم از دانشجویان و اساتید و میهمانان در جلسه قضاوت مجاز بوده از طرف شورای آموزشی شرکت فعال همگان تشویق خواهد گردید.

در خصوص انتخاب رساله‌نهایی در صورت ملاحظه و تائید شورای آموزشی، گروه دانشجویان حداکثر سه نفره خواهند توانست رساله مشترک انتخاب و کار نمایند. در این صورت بخش تحقیقاتی و عملی کار رهبریک از دانشجویان میبایست روشن بوده، رهبریک حضور فعال و کار در عهده خود را معرفی و ارائه نمایند.

۳- نوع و تعداد واحدهای درسی :

تعداد کل واحدهای این دوره ۱۴۴ واحد بقراریز است :

الف - دروس عمومی	۲ واحد
ب - دروس پایه	۳۱ واحد
ج - دروس اصلی	۲۵ واحد
د - دروس تخصصی	۵۶ واحد
ه - دروس اختیاری حداقل	۹ واحد

یکی از زمینه ها امکانات بالقوه ای است که میبایست مورد توجه بوده (همانطور که برنامه ریزیهای اقتصادی اجتماعی ... دولت نیز بدان توجه نموده و با سرمایه گذاری بر روی آنها ملحوظ داشته است) در جهت نیل به "صنایع خود کفا و مفید" با حفظ معانی فرهنگی، موضوع مطالعه، آموزش و پژوهش واقع گردد.

فصل دوم - برنامه مسه

الف : دروس عمومی (فرهنگ و معارف و عقاید اسلامی و آگاهیهای عمومی)

برای کلیه رشته های تحصیلی دوره های کارشناسی پیوسته

شماره درس	نام درس	واحد	ساعت		
			جمع	نظری	عملی
۱	معارف اسلامی (۱)	۲	۲۴	۲۴	-
۲	فارسی (۱)	۲	۲۴	۲۴	-
۳	زبان خارجی (۱) (نظری و عملی)	۲	۵۱	۱۷	۲۴
۴	تربیت بدنی (۱) (عملی)	۱	۲۴	-	۲۴
۵	معارف اسلامی (۲)	۲	۲۴	۲۴	-
۶	اخلاق و تربیت اسلامی (۲+۱) (۲+۱) =	۳	۵۱	۵۱	-
۷	فارسی (۲)	۲	۲۴	۲۴	-
۸	زبان خارجی (۲) (عملی و نظری)	۲	۵۱	۱۷	۲۴
۹	تربیت بدنی (۲) (عملی)	۱	۲۴	-	۲۴
۱۰	تاریخ اسلام	۲	۲۴	۲۴	-
*۱۱	انقلاب اسلامی و ریشه های آن از قرن سیزدهم				
*۱۲	متون اسلامی (آیات و احادیث)	۴	۶۸	۶۸	-
*۱۳	زیست شناسی				
جمع		۲۳	۴۵۹	۳۲۳	۱۳۶

* : دروس بندهای ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ هر یک دارای ارزش ۲ واحد بوده و ۲ درس از این سه درس باید توسط دانشجو انتخاب و گذرانده شود .

رشته کارشناسی صنایع دستی

الف : دروس پایه

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیشنیاز/زمان
			جمع نظری	عملی	
۰۱	مبانی هنرهای تجسمی (۱)	۳	۶۸	۳۴	-
۰۲	مبانی هنرهای تجسمی (۲)	۳	۸۵	۶۸	۰۱
۰۳	کارگاه طراحی پایه (۱)	۳	۱۰۲	۱۰۳	-
۰۴	کارگاه طراحی پایه (۲)	۳	۱۰۲	۱۰۳	۰۳
۰۵	کارگاه عکاسی پایه (۱)	۲	۱۰۳	۱۰۲	-
۰۶	کارگاه عکاسی پایه (۲)	۲	۱۰۲	۱۰۲	۰۵
۰۹	کارگاه حجم سازی	۲	۱۰۲	۱۰۲	-
۱۰	انسان ، طبیعت ، طراحی (۱)	۳	۵۱	۵۱	-
۱۱	هنر و تمدن اسلامی (۱)	۲	۳۴	۳۴	۱۵
۱۲	هنر و تمدن اسلامی (۲)	۲	۳۴	۳۴	۱۱
۱۳	آشنائی با هنر و تاریخ (۱)	۲	۳۴	۳۴	۱۵
۱۴	آشنائی با هنر و تاریخ (۲)	۲	۳۴	۳۴	۱۳
۱۵	آشنائی با هنرهای سنتی ایران	۲	۳۴	۳۴	-
جمع		۳۱	۹۸۶	۲۲۳	۷۴

جدول ۲

رشته کارشناسی صنایع دستی

ب : دروس اصلی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		
			نظری	عملی	راشه درس
۲۱	هندسه نقوش در صنایع دستی ایران (۱)	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۲۲	هندسه نقوش در صنایع دستی ایران (۲)	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۲۳	تحقیق در صنایع دستی ایران (۱)	۲	۵۱	۱۷	۳۴ و ۳۰ و ۴۵
۲۴	تحقیق در صنایع دستی ایران (۲)	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۲۵	مرمت و نگهداری آثار هنری (۱)	۳	۶۸	۳۴	۴۹
۲۶	مرمت و نگهداری آثار هنری (۲)	۳	۶۸	۳۴	۴۵
۲۷	انسان، طبیعت، طراحی (۲)	۳	۵۱	۵۱	۱۰
۲۸	خوشنویسی و طراحی حروف (۱)	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۲۹	طرح اشیاء در تمدن اسلامی	۲	۳۴	۳۴	-
۳۰	تحول صنایع دستی در دنیا	۲	۳۴	۳۴	-
۳۱	تاریخچه کتابت	۲	۳۴	۳۴	-
جمع		۲۵	۴۴۰	۲۰۶	۳۳۸

جدول ۳

ج : د روس تخصصی رشته کارشناس صنایع دستی

کد درس	نام درس	تعداد			بیشتر از زمان
		واحد	جمع نظری	جمع عملی	
۴۱	کارگاه صنایع دستی (۱)	۴	۲۰۴	۲۰۴	۱۵
۴۲	" " (۲)	۲	۱۵۳	۱۵۳	۲۳ و ۴۱
۴۳	" " (۳)	۳	۱۵۳	۱۵۳	۴۲
۴۴	" " (۴)	۳	۱۵۳	۱۵۳	۴۳
۴۵	" " (۵)	۳	۱۵۳	۱۵۳	۴۴
۴۶	" " (۶)	۳	۱۵۳	۱۵۳	۴۵
۴۷	" " (۷)	۵	۵۵۵	۵۵۵	۴۶
۴۸	" " (۸)	۴	۲۰۴	۲۰۴	
۴۹	" " (۹)	۴	۲۰۴	۲۰۴	
۵۰	کارگاه تخصصی صنایع دستی (۱)	۸	۴۰۸	۴۰۸	
۵۱	" " (۲)	۸	۴۰۸	۴۰۸	
۵۲	پروژه	۸			
جمع		۵۶	۳۴۳۸	۳۴۳۸	

جدول ۴

رشته کارشناسی صنایع دستی

د : دروس اختیاری

پیشنیاز بازمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	علمی	نظری	جمع			
	—	۳۴	۳۴	۲	آشنائی با رشته های هنری معاصر	۶۱
۰۳	۳۴	۱۷	۵۱	۲	مدیریت تولید صنعتی	۶۲
		۳۴	۳۴	۲	حکمت هنر اسلامی	۶۳
۶۸	۶۸	—	۶۸	۲	خوشنویسی و طراحی حروف (۲)	۶۴
—	—	۳۴	۳۴	۲	هندسه مناظرومراپا	۶۵
—	۱۰۲	—	۱۰۲	۲	کارگاه مواد و روشهای ساخت ۱	۶۶
۶۶	۱۰۲	—	۱۰۲	۲	۲ " " " "	۶۷
۶۷	۱۰۲	—	۱۰۲	۲	۳ " " " "	۶۸
—	—	۳۴	۳۴	۲	تاریخ طراحی صنعتی و اختراعات	۶۹

جدول ۵

توضیح : دانشجویان این رشته دروس غیر تخصصی سایر رشته های گروه هنرهای تجسمی و کاربردی و معماری را می توانند به عنوان واحد اختیاری انتخاب نمایند . جدول فوق دروس اختیاری با اهمیت و اولویت نخست را توصیه می نماید .

فصل سوم :

دوره کارشناسی رشته صنایع دستی

سرفصل و توضیح دروس

توجه : سرفصل دروس عمومی حداکثر تا حدی که اعلام شده است .

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی دانشجویان با عناصر عمومی و پایه‌ای تشکیل دهنده آثار هنری و پیدا کردن توانائی تشخیص این عناصر در یک اثر هنری و اظهار نظر در مورد آنها .

سرفصل دروس : (۶۸ ساعت) ،

نظری (۳۴ ساعت) و عملی (۳۴ ساعت)

مباحث : آشنائی با معانی مانند :

نقطه ، خط ، سطح ، حجم ، فضا ، حرکت ، بافت ، تعادل ، توسعه ، ریتم ، نور ، سایه ، هماهنگی ، تناسب ، ترکیب بندی ، ...

توضیح : مثالها و موضوعها از طبیعت ، محیط و اشیاء مصنوع و آثار هنری آورده

میشود .

- با توجه به مشترک بودن این درس در رشته‌های هنری تجسمی و کاربرد آن

حداکثر می‌بایست مثالها جامع و بین رشته‌ای یا به تناسب از همه رشته‌ها و هنرهای

انتخاب شود تا دانشجویان پس از اتمام درس با وسعت نظر بیشتری این مبانی را در

رشته خود بکار ببرند .

* آثار هنری را عمداً "از بین آثار برجسته هنری و ادبی و هنرهای سنتی در دوره اسلامی و بخصوص از ایران بعد از اسلام" انتخاب شود .

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : مبانی هنرهای تجسمی (۱) ۵۱

هدف : آشنائی دانشجویان با عناصر عمومی و بایه‌های تشکیل دهنده آثار هنری و پیدا کردن توانائی تشخیصی عناصر در یک اثر هنری و وظایف نظردر مورد آنها .

— رفقصل دروس : (۸۵ ساعت) ،

نظری (۱۷ ساعت) و عملی (۶۸ ساعت)

مباحث آشنائی با معانی مانند :

— ترکیب بندی و رنگ

توضیح : تمرینات لازم توسط استاد و از طبیعت ، محیط ممنوع و آثار هنری * آورده میشود .

— با توجه به مشترک بودن این درس با رشته‌های تجسمی و کاربرد تاحد امکان می‌بایست مثالها ، جامع و بین رشته‌ای یا به تناسب از همه رشته‌های هنری انتخاب شود تا دانشجویان پس از اتمام درس با وسعت نظری بیشتری این مبانی را در رشته خود بکار بندند .

— مبحث رنگ در این درس کمی بیش از مباحث نیمسال گذشته کار میشود و اشاره به کاربردهای رنگ در رشته‌های هنری علی‌الخصوص نقاشی ، معانی و ترکیبآت آن خواهد بود .

* : آثار هنری را عمدتاً " اربین آثار برجسته هنری و ادبی و هنرهای سنتی پایه در دوره اسلامی و بخصوص از ایران بعد از اسلام انتخاب شود .

کارگاه طراحی پایه (سطحیک) (۱) ۵۳

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : کارگاهی

پیشنیاز: ندارد

هدف : هماهنگی دید و دست دانشجویان را که می بینند و می اندیشند و می خواهد بتوانند روی کاغذ منعکس نماید .

سرفصل دروس : (۱۵۳ ساعت) ،

- مباحث : آشنائی با وسائل طراحی - آشنائی با خط و انواع آن و تناسب در طراحی - آشنائی با معانی خط و طرح مفاهیم ، حالات و جنسیت اشیاء .
- آشنائی با شیوه های طراحی متداول موارد بالا .
- آشنائی با آثار هنرمندان معروف در معرفی و نشان دادن موارد فسوق زمیندهای طراحی عبارتند از : طبیعت ، طبیعت بیجان - انسان* .

* چهره و دست و اندام کلی با حفظ و رعایت حدود شرعی .

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : کارگاهی

پیشنیاز : طراحی پایه (سطح یک) (۱)

هدف : - هماهنگی دید و دست و ذهن
- توانایی تشخیص و تمیز و قدرت انتخاب بهترین کار طراحی از
بین چند کار خوب طراحی
- ارائه طرح با کیفیت خوب .

رفصل دروس : (۱۰۳ ساعت) ،

- مباحث : آشنایی با معانی نور و سایه و طرح معانی و حالات و جنسیت اشیاء
- آشنایی با مفهوم ترکیب بندی - آشنایی با شیوه های متداول طراحی
در این کارگاه دانشجویان با انحاء طراحی دقیق و شبیه سازی - طراحی سریع
و طراحی ساده با کمترین خطوط و مانند آن آشنا میشوند .
دانشجویان علاوه بر تمرین های معمول طراحی - طراحی با دست دیگر - طراحی
از فاصله دور ، طراحی از زوایای دید غیر معمول و ... را هم تمرین میکنند .
موضوعها : طبیعت ، طبیعت بیجان ، موجودات زنده - طراحی چهره و دست
و انعکاس حالات در نهاد عاطفی انسان و حرکات و عضلات بدن (۲) خواهد بود .
در طول مدت طراحی (۲) در کارگاه استاد خود نیز ارائه کار میکند و آثار
برجسته طراحی را نقد هنری خواهد کرد . (۲)

(۱) به توضیح زیر صفحه "الف ۳" رجوع کنید .
(۲) سعی شود آثار برجسته منتخب برای نقد از مسایل و موارد مبتلابه ایران بعد از
انقلاب اسلامی و آثار هنرمندان بعد از اسلام انتخاب شود .

کارگاه عکاسی پایه (۱)

۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با عکس برداری و ظهور و چاپ عکس های سیاه و سفید.

سرفصل دروس: (۱۰۲ ساعت)

- آشنائی با دوربین و طرز کار آن .
- آشنائی با فیلم (سیاه و سفید) .
- آشنائی با نورسنج و طرز استفاده از آن .
- آموزش عکس برداری ساده .
- آشنائی با تاریکخانه و لوازم آن (سیاه و سفید) .
- آشنائی با ظهور و چاپ فیلم سیاه و سفید .
- تمرینات عملی در موارد فوق .

کارگاه عکاسی پایه (۲)

۰۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : کارگاهی

پیشنیاز : کارگاه عکاسی پایه (۱)

هدف : آشنائی کامل با عکس برداری و ظهور و چاپ عکس های سیاه و سفید.

سرفصل دروس : (۲ ساعت) ،

- آشنائی با انواع لنزها (نرمال، تله، وایه، زوم، ماکرو...)
- آشنائی با فیلترهای رنگی مورد استفاده در عکاسی سیاه و سفید.
- آشنائی با وسایل عکس برداری از فواصل نزدیک .
- تمرینات عملی در موارد فوق .

کارگاه حجم سازی

۰۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : کارگاهی

پیشنیاز : ندارد

هدف : تقویت قدرت تجسم در سه بعد.

سرفصل دورس : (۱۰۲ ساعت) ،

در این کارگاه تجربه آزاد روی حجم انجام میشود و با مواد خمیری و مصالح دیگر و با کمک استاد، دانشجویان پیمه ویژگیهای فضای مثبت و منفی و معانی آنها برده و از این طریق بایک وسیله بیان هنری سه بعدی آشنا میشوند .

انسان، طبیعت و طراحی (1)

۱۰

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با ارتباط نزدیک بین طراحی و مبانی پیدایش اشکال و نظامها در طبیعت - طبیعت بعنوان یک منبع الهام‌گنی برای طراحی و دریافتن بین شکل و عملکرد .

سرفصل دورس : (0.1 ساعت)

- بررسی اشکال و نظامهای شکلی در طبیعت و تحلیل علل شکل شناختی (مورفولوژیکی) آنها و مقایسه آنها با مصنوعات بشری :
- کانی ها، سنگها، شکل آنها ....
- بلورها : نظام‌هندسی و مولکولی آنها ....
- گیاهان : نظام‌رشد و نظام ایستائی آنها ....
- موجودات زنده : نظام ایستائی و حرکتی و تقسیم کار عضوی آنها ....
- نظامهای هندسی و ابعاد و تناسبات موجود در طبیعت اعمال اشکال و احجام منتظم و مارپیچ ها و .... استفاده آنها در هنر و طراحی
- انجام حداقل یک پژوهش کوتاه مدت درباره یکی از مباحث مطرح شده فوق .

هنر و تمدن اسلامی (1)

۱۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ۱۵

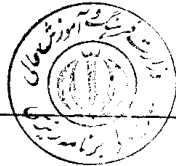
هدف: ظهور دین مبین اسلام و نشر آن در اقصای عالم، تا ثیر جهت سازو
تعمین کننده‌های بر روی فرهنگ و تمدن و نمودهای عینی سرزمینهای
گوناگون با پیشینه‌های تاریخی و فرهنگی مختلف گذارده، آنها را
در "روح حاکم"، دیدگاه و حتی گاه در ظرافت و روشهای بسـه
"وحدت" خوانده است.

سرفصل دروس: (۳:۴ ساعت)

آنچه شاعر مسلمان عرب زبان یا مسلمان فارس و ترک زبان ... در اشعاره
تعالیم عالیه اسلامی بر زبان رانده و آنچه هنرمند و عالم مسلمان در ایران و هند،
در حجاز، و اینجا و آنجا با تنفس در فضای آکنده از عطر فرهنگ و تمدن اسلامی بسـه
با دگار گذارده خواه کتاب باشد و خواه بنا و آثار هنری و صناعت شعریا قطعه ادبی
و عرفانی حاکی از تجلی روح مشترک اعتقاد اسلامی است.

این روح مشترک و پیوندها از جمله خصلتها و ویژگیهایی است که "جهان
اسلام" را در کلیت و در صورت فرهنگ و تمدن اسلامی تصویر و تصور میدهد.

به یقین "فرهنگ و تمدن" در جمیع ابعاد خود از معارف و هنرها تا صنایع و فنون،
از ریشه‌ها و پایه‌های اصلی تمدنی بشر و پیش از علوم و فنون جدید است که می‌بایست
در جهت قطع وابستگی‌های علمی و هنری و حصول اطمینان قلبی از توانا ثیها ،
همواره مورد شناخت، مراجعه و بهره‌برداری مسلمین و کشورهای اسلامی بسـوده،
ریشه‌های همواره جوشان آن در بنیانهای آتی مورد استفاده واقع گردد.

با این مقدمه هدف درس :

آشنا نمودن و مطالعه و تحقیق دانشجویان بر روی آثار هنری و تمدنی
" دوران اسلامی " در " جهان اسلام " به شیوه ای است که مجموعه هنرها ، علمی و
معارف ، صنایع و فنون در هر عصر و دوره ای در سبزه زمینهای گوناگون اسلامی بسط
بحث و بررسی گذاشته شده ، نکات واحد و مشترک و روح حاکم بر کلیه این آثار که
از اسلام سرچشمه دارد گفتگو و بیان گردد .

از این طریق شناخت دوره های هنری و مکاتب نیز میسر گردیده در جهت تدوین
و تنظیم آن گام برداشته شود .

توضیح و روش کار :

این درس در پیوند با معارف اسلامی و تدریس اساتید مربوط بخود و نیز از طریق
جلسات سمینار استادان میهمان - با زدیدان آثار موجود در موزه ها با زدیدان بنیه
دوران اسلامی ، کار و مطالعه و با زدیدن نسخ خطی و قدیمی در کتابخانه های داخلی
کشور و حتی الامکان مسافرت گروه دانشجویان به کشورها و سرزمینهای اسلامی در جهت
تامین اهداف این درس عرضه خواهد گردید .

در پایان درس ، دانشجویان هر یک مجموعه آموخته ها و نیز تحقیق و بررسی خود
را که با راهنمایی استاد مربوطه انجام داده اند ، به صورت جزوه ای حتی الامکان
حالی عکسها و طرحهای لازم را تهیه خواهند نمود .

نمره درس از مجموع نمره جزوه یا د شده و امتحان شفاهی حاصل خواهد گردید .

شایسته است مجموعه تحقیقات و سمینارها بصورت نشریات و کتب قابل عرضه ،

تدوین و چاپ و نشر گردد .

هنر و تمدن اسلامی (۲)

۶۲

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : هنر و تمدن اسلامی (۱)

تعریف و هدف :

در ادامه درس " هنر و تمدن اسلامی (۱) " و با اهداف یاد شده این درس توجه اصلی خود را به " هنر و تمدن اسلامی در ایران " معطوف داشته نمودهای آنرا در زمانها^۱ مختلف به عنوان بخشی از " تن واحد " تمدن اسلامی " و در پیوند با " جشن اسلام " مورد مطالعه، تحقیق و تدریس قرار میدهد.

با این مقدمه هدف درس : (۳۴ ساعت) ،

آشنا نمودن و مطالعه و تحقیق دانشجویان بر روی آثار هنری و تمدنی " دوران اسلامی " در " ایران " به شیوه‌ای است که مجموعه هنرها ، صنایع و فنون ، علوم و معارف در هر عصر و زمانی به بحث و ارائه گذارده شده ، نکات واحد و مشترک و روح حاکم بر کلیه این آثار که از اسلام سرچشمه دارد بیان گردد .

آشنائی با هنر در تاریخ (۱)

تعداد واحد : ۲

۱۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : آشنائی با هنرهای سنتی ایران

هدف : آشنای نمودن دانشجویان با هنر و آثار هنری در سرزمین و فرهنگهای گوناگون ، معانی و ریشه ها و سیرو صور هنرها در این فرهنگها در تاریخ و مقایسه بین آنهاست . در این درس هنر در ایران باستان بین آلتیترین ، یونان و روم باستان موضوع آموزش خواهد بود .

سرفصل دروس ، (۳۴ ساعت) :

- ارائه ، رابطه بین فرهنگ و تمدن از یک طرف و مسائل فلسفی ، انسانی ، اجتماعی و اقتصادی از طرف دیگر و اثر آن در نمودهای هنری هر عصر و مکان گفتگو و مقایسه خواهد گردید . این مقایسه با ارائه نمودها و آثار هنری فرهنگهای مختلف در یک عصر و زمان مشخص و تجزیه و تحلیل آن میسر خواهد بود .
در هر سرزمین و فرهنگ ، ارائه و آموزش هنر غالب و ویژه در آن فرهنگ و سرزمین مورد نظر و در اولویت نخست خواهد بود .
ارائه درس به طریق سمعی و بصری حتی امکان با استفاده از عکس ، اسلاید فیلم و با زدید از موزه ها و مجموعه ها خواهد بود .
در پایان درس دانشجویان میبایست توان شناسائی آثار هنری فرهنگهای یاد شده و تشخیص تعلق به هر یک را توانم با توضیح و تشریح داشته و از این طریق مورد آزمون واقع شوند .

آشنائی با هنر در تاریخ (۲)

۱۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : آشنائی با هنر در تاریخ (۱)

هدف : آشنا نمودن دانشجویان با هنر و آثار هنری در سرزمینیا فرهنگهای گوناگون ، معاشی و ریشه‌ها و سیرو صور هنرها در این فرهنگها در تاریخ و مقام بهین آنهاست .
در ادامه آشنائی با هنر در تاریخ (۱) در این درس هنر : هنسند -
خاوردور (چین و ژاپن) موضوع آموزش خواهد بود .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت) ، :

مشابه آشنائی با هنر در تاریخ (۱) می باشد .

آشنائی با هنرهای سنتی ایران

تعداد واحد : ۲

۱۵

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنا نمودن دانشجویان با " هنرهای سنتی " موجود ایران و استادکاران و هنرمندان آنها در سراسر کشور و تقویت روح جستجو و تحقیق در آنهاست .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت) :

هریک از هنرهای سنتی با ارائه کیفیت کار ، شیوه های ساخت ، ابزار و مصالح کار ، کاربرد ، مراکز اصلی ساخت اصطلاحات خاص و آمارهای از وضع موجود آنها معرفی خواهد شد .

معرفی هر هنر سنتی با ارائه درس از طریق صحبت استادان مربوطه و اساتید هنرهای سنتی (استاد میهمان) با ارائه نمونه های کار ، عکس ، اسلاید ، فیلم و ... بازدید نزدیک از کارگاه ها خواهد بود .

در این درس می بایست هنرهای سنتی سراسر کشور مورد توجه و آموزش بوده ، دانشجویان از مجموعه آنها اطلاعات گسترده ای پیدا نمایند .

در این دروس رابطه هریک از هنرهای سنتی با موقعیت محلی و زمانی خود و نیز رابطه هریک با سایر هنرهای سنتی مورد توجه و آموزش قرار میگیرد .

پس از اتمام درس بصورت نظری ، گروه های دانشجویان پراکندگی رشته های مختلف این هنرها را در سراسر کشور مطالعه و بر روی نقشه ایران (با مقیاس های گوناگون) منعکس نموده ، این نقشه در سالهای مختلف و به تدریج تکمیل خواهد گردید

امتحان این درس بصورت سوال و جواب شفاهی استاد و شاگرد
(پرسش از روی اسلاید ۰۰۰۰۰) بعلار، نمود میزان فعالیت دانشجوی در تهیه
نقشه‌ها^ی سنتی کشور خواهد بود.

تعداد واحد : ۲

۲۱

نوع واحد : نظری و عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنا نمودن دانشجویان با "نقوش هندسی" در صنایع دستی ایران از گذشته تا حال و بالابردن توانایی آنها در "ترسیم" و رنگ آمیزی آنهاست. ضمن آشنائی، کار و تمرین و آشنائی با وسایل ترسیم نیز مورد نظر است.

سرفصل دروس (۵ ساعت) :
(۱۷ ساعت نظری و ۳۴ ساعت عملی)
توضیح و روش کار :

از وجوه مشترک عمده بین کلیه رشته های صنایع دستی " هندسه و نقوش است " که بر روی رشته های گوناگون این صنایع نقش و نقر گردیده و یا بر اساس این هندسه صناعی چون گره چینی چوب، شکل گرفته و ساخته شده اند. دانشجویان ضمن آشنائی با " نقوش هندسی " و اصول طراحی آنها با اسامی و اصطلاحات هریک آشنا گردیده آنها را " رسم " خواهند نمود. در این میان هدایت دانشجویان به تشخیص " نقوش اصیل " نیز مورد نظر است در بخش نظری این درس، نمونه های " نقوش هندسی " توسط اساتید معرفی و اصول آنها عرضه میگردد. این عرضه از نقوش هندسی ساده آغاز و به مشکل ادامه خواهد داشت.

دانشجویان ملزم خواهند بود در ازای هر دو هفته آموزش، ترسیم یک نقش را انجام و ارائه نمایند مجموعه نمرات این تمرین های دو هفته ای نمره دانشجویان را معین خواهد نمود.

در آخر ترم، مجموعه این نقوش جمع آوری و با هدایت گروه آموزش نسبت به تنظیم و تدوین جهت چاپ و معرفی آماده خواهند گردید.

هندسه نقوش در صنایع دستی ایران (۲)

تعداد واحد : ۲

۲۲

نوع واحد : نظری عملی

پیشنیاز : هندسه نقوش در صنایع دستی ایران (۱)

همزمان با مباحث هنرهای تجسمی (۲)

هدف :

در امتداد درس هندسه نقوش در صنایع دستی ایران (۱) ، آشنا نمودن دانشجویان با " نقوش طبیعی و اسلیمی ها " در صنایع دستی ایران ، " ترسیم " و " رنگ آمیزی " آنهاست .
سرفصل دروس (۵۱ ساعت) ، :
۱۷ ساعت نظری (۳۴ ساعت عملی)
توضیح و روش کار :

دانشجویان ضمن آشنائی با " نقوش طبیعی گوناگون و اسلیمی ها " اصول طراحی آنها ، اسامی و اصطلاحات آنها را آموزش خواهنددید . در این میان هدایت دانشجویان به تشخیص اصول اساسی و " نقوش اصیل " نیز مورد نظراست . دانشجویان ملزم خواهند بود به ازای هر سه هفته آموزش ، ترسیم یک نقش و رنگ آمیزی آنها انجام و ارائه نمایند .
در آخر ترم مجموعه این نقوش جمع آوری و با هدایت و راهنمایی گروه آموزشی نسبت به تنظیم و تدوین جهت چاپ و نشر آماده خواهدگردید .

تحقیق در صنایع دستی ایران (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری عملی (تحقیق) ۲۳

پیشنیاز : تحول در صنایع دستی دنیا

کارگاه صنایع دستی ۵

تعریف و هدف :

تحقیق و مطالعه بر روی صنایع دستی موجود ایران ، استادکاران و زندگی

آنها ، روش های ساخت و ابزار کار و مواد مصالح در صنایع دستی و درنزد هر

یک از اساتید . سرفصل دروس (۵ ساعت) :

توضیح و روش کار : (۷ ساعت) نظری و (۴ ساعت) عملی

ضمن آموزش و ارائه روش تحقیق نظری و عملی در جلسات نخست تدریس

هر دانشجو و یا گروه تحقیق دو نفره ، موضوعی را با کمک استاد راهنما

و در ارتباط با کارگاه صنایع دستی خود انتخاب و تحقیق مینماید . موضوعات

از تحقیق در مواد و مصالح صنایع دستی گرفته تا میاسنی نظری و شئوریها

میتواند گسترده باشد که بنا بر صلاحدید گروه آموزشی و در پیوند با سایر

مطالعات انتخاب و انجام میگردد . در صورت انتخاب موضوعی گسترده و پر دامنه ،

دانشجویانی چند بخش های گوناگون آنرا کار نموده و در نهایت با راهنمایی

گروه آموزشی جمع بندی خواهند نمود .

حاصل تحقیق بصورت نوشته (توام با عکس ، اسلاید ، طرح ، نقشه .....)

ارائه و در بخش مطالعات دانشکده نگهداری و با برنامه ریزی گروه آموزشی

جمع بندی و تدوین نهائی میگردد . این گروه میبایست تلاش نماید بخش های

ارزنده این تحقیقات نشر یافته ، مبنای تهیه فیلمهای آموزشی گردد . این

فیلمها پس از چندی از ابزار تدریس بخصوص در درس هایی از قبیل " آشنائی

با هنرهای سنتی ایران " و یا شروع مناسب برای کارگاه منابع دستی
خواهد بود .

در پایان ترم ، هر دانشجو یا گروه تحقیق حاصل جمع آوریها و مطالعات
خود را برای جمع همکلمان توضیح و ارائه خواهد داشت . ارزش گذاریها بر
مبنای کیفیت و کمیت این ارائه و تحقیق انجام شده خواهد بود .

تحقیق در صنایع دستی ایران (۲)

تعداد واحد : ۲

۲۴

نوع واحد : نظری عملی (تحقیق)

پیشنیاز : تحقیق در صنایع دستی ایران (۱)

تعریف و هدف

در ادامه تحقیق در صنایع دستی ایران (۱) ، هدف ، تحقیق در صنایع دستی در ادوار گذشته و حتی فراموش شده ایران ، استادکاران و هنرمندان قدیمی ، زندگی ، روشها و شیوه های کار و ساخت ، ابزار و مصالح ، پیشینه های تاریخی و جایگاه هر یک از صنایع دستی در مجموعه هنرها

و صنایع میباشد.
سرفصل دروس (۵۱ ساعت)
۷ (ساعت) نظری و (۳۴ ساعت) عملی
توضیح و روش کار :

در این تحقیق آنچه در صنایع دستی موجود شناسائی گردیده است به صورت کامل و دقیق تر ریشه یابی گردیده و از طریق متون و اسناد و آثار باقیمانده از صنایع دستی و نقل اساتید موجود کم و کیف این صنایع در گذشته مطالعه میشود .

مراجعه به کتب و متون قدیمی در صناعت و هنرها و تذکره ها و جمع آوری فهرست و مشخصات این کتب خود بخشی از تحقیق اولیه خواهد بود . گروه آموزشی ، تدوین تاریخ صنایع دستی ایران و زندگی استادکاران قدیمی را مورد نظر داشته در جهت نشر حامل تحقیقات تلاش خواهد نمود .

نحوه ارائه و ارزش گزاریها مشابه تحقیق در صنایع دستی ایران (۱) خواهد بود .

شایسته است موضوعات تحقیق در رابطه با کارگاه های صنایع دستی دانشکده هماهنگ ، انتخاب و انجام گردد .

مرمت و نگهداری آثار هنری (۱)

تعداد واحد : ۳

۲۵

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : کارگاه صنایع دستی (۹)

هدف :

آشنا نمودن و آموزش عملی دانشجویان با ضایعات و آسیبها و تغییرات آثار و اشیای هنری در اثر عوامل گوناگون طبیعی و غیر طبیعی و نحوه " پیشگیری ، مرمت و نگهداری " این آثار با " روشهای سنتی " است .
سرفصل دروس (۶ ساعت) :
۱) ۳ ساعت نظری و ۳ ساعت عملی
توضیح و روشن کار

نخست مرمت و نگهداری به روش های سنتی ، در زمینه های گوناگون توسط دانشجویان تحقیق و سپس آموزش عملی انجام خواهد گردید .
به عنوان نمونه مرمت بر روی صنایع دستی گوناگون ، رفوگری در منسوجات و قالیهها ، ... تعمیرات نقاشی ها .... قطعات خط ، کتابها و نسخ خطی .... تحقیق و با کمک اساتید فن آموزش عملی داده خواهد شد . هر دانشجو میبایست حداقل یک مورد مشخص را علاوه بر آموزش عمومی ، تجربه عملی دیده و دقیق تر آموزش ببینند .

مرمت و نگهداری آثار هنری (۲)

تعداد واحد : ۳

۲۶

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : مرمت و نگهداری آثار هنری (۱)

هدف :

در ادامه درس نخست ، آشنا نمودن و آموزش عملی دانشجویان با ضایعات و آسیبها و تغییرات آثار و اشیای هنری در اثر عوامل گوناگون طبیعی و غیر طبیعی و نحوه "پیشگیری ، مرمت و نگهداری" این آثار با روش های "آزمایشگاهی" است .
سرفصل دروس (۶۸ ساعت) :
(۳۴ ساعت) نظری (۳۴ ساعت) عملی
توضیح و روش کار :

ضایعات آثار هنری و موزه‌های با دقت و وسایل آزمایشگاهی مطالعه و سپس اصول کلی پیشگیری ، حفاظت نگهداری و مرمت با روش های آزمایشگاهی (شیمیائی و فیزیکی ....) تدریس خواهد شد .
هر دانشجویی می‌بایست یک مورد را بصورت عملی آموزش ببیند .
این درس با کمک و همکاری آزمایشگاه ها و امکانات مراکز و موزه‌های خارج از محیط دانشکده با آزمایشگاه دانشکده انجام میگردد .
در این درس و در مرحله نخست مرمت آثار هنری با مصالحی از قبیل کاغذ ، پارچه ، فلزات ، سفال و شیشه ، چوب مورد نظر خواهد بود .

انسان، طبیعت و طراحی (۲)

تعداد واحد : ۳

۲۷

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : انسان، طبیعت و طراحی (۱)

هدف : آشنائی با ارتباط نزدیک بین طراحی و خصوصیات جسمی و روحی انسان

سرفصل دوره : (۵ ساعت)

- آشنائی با ابعاد دوتناسیات و امکانات حرکتی بدن انسان و نحوه تاءثیر آنها بر طرح فرآورده ها در صنایع

آنها بر طرح فرآورده ها در صنایع

- نحوه تاءثیر ویژگیهای روحی و اجتماعی در شکل گیری طرح فرآورده ها .

- انجام حداقل یک پژوهش کوتاه مدت درباره یکی از مباحث مطرح شده فوق .

خوشنویسی و طراحی حروف (۱)

تعداد واحد : ۲

۲۸

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : تاریخچه کتابت

هدف : استفاده از هنر خوشنویسی در رشته‌های هنرهای تجسمی به منظور هویت‌دار شدن آن و ...

سرفصل دوره : (۵۱ ساعت)

(۷۰٪) نظری و (۳۰٪) عملی

- آگاهی‌های بصری و مهارت‌های فنی در خوشنویسی

- تاریخچه مختصر شیوه‌ها و دوره‌های مختلف خطوط سنتی ایران و شرح

عملی تفاوت‌های بین شیوه‌ها و کاربرد سنتی آنها همراه با نمایش اسلاید

- شرح دقیق هریک از وسائل خوشنویسی و طرز و ترتیب کار با آنها

- تعلیم عملی قواعد خوشنویسی شیوه‌های نستعلیق و شکسته نستعلیق

و آگاهی‌های دربارہ شکل و شناخت زیبایی خاص این شیوه‌ها .

طرح اشیاء در تمدن اسلامی

تعداد واحد : ۲

۲۹

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با طرح اشیاء و قطعات صنعتی و از این راه آشنائی با "فرهنگ طراحی" در تمدن اسلامی بعنوان زمینه‌ای برای وارد نمودن ویژگیهای خاص فرهنگی خودی در طرح اشیاء و ابزار کار و زندگی

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

این درس بصورت سخنرانی و تحقیق ارائه خواهد شد و موضوع آن طرح کلیه ابزار و لوازم زندگی و ابزار و وسائل علوم و فنون و مشاغل گوناگون را در تمدن اسلامی شامل میگردد.

در این درس دانشجو راهنمایی میشود تا در کتابخانه‌ها، موزه‌ها و سایر منابع ممکن جستجو نموده در یکی از زمینه‌های انتخابی از طرح اشیاء نمونه برداری و گزارش مستند و مصور تهیه نماید.

در جهت فوق دانشجو از کلیه توانا شیهای خود در زمینه طراحی، ترسیم، عکاسی، ماکت‌سازی و... استفاده میکند.

پس از جمع‌آوری نمونه‌ها بارزترین آنها را از نظر شکل، جنس، عملکرد و سایر موارد تجزیه و تحلیل نموده احیانا "با نمونه‌های مشابه آن اشیاء در صنایع امروز مقایسه می نماید.

تحول صنایع دستی در دنیا

تعداد واحد : ۲

۳۰

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : کارگاه طراحی صنعتی مقدماتی (۲)

هدف : آشنائی با شیوه‌هایی که در سایر کشورها برای ایجاد تحول در صنایع دستی تجربه شده است .

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

این درس بصورت سخنرانی و تحقیق ارائه خواهد شد. هردانشجو درباره صنایع دستی کشورهای دیگر و تجربیاتی که در حفظ و احیاء و متحول نمودن آن صنایع داشته‌اند گزارش تهیه می‌کند. استاد راهنما در انتخاب موضوع و یافتن شیوه‌های دستیابی به اطلاعات مورد نیاز تحقیق ، دانشجویاراهنمائی میکند و نتایج گزارشها در کلاس تجزیه و تحلیل میگردد.

تاریخچه کتابت

تعداد واحد: ۲

۳۱

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجویان با زمینه‌های کتابسازی و صفحه‌آرایی از گذشته تا امروز برای ایجاد تحول در دانشجو و دادن جهت حرکت در رشته ارتباط تصویری

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

بررسی تاریخچه تصویر و کتابت در ایران

الف- قبل از ورود چاپ به ایران

ب- بعد از ورود چاپ به ایران

الف- کتابسازی در هنر اسلامی

کاغذ سازی - ترتیب سطر بندی و خطاطی ، تنظیم نقاشی و خط نقاشی ، خطاطی ، تذهیب ، شعیر ، جدول کشی ، مهر و نقش ، طلا افشانی - تجلید و صحافی شیرازه بندی ، قطعه سازی و مرقع سازی و مجموعه بالا در - قالب کتابسازی .

ب- تاریخچه تصویر و کتابت از قرن یازدهم هجری قمری تا امروز

پیدایش چاپ در ایران

ورود چاپ با حروف سربی به ایران

نقش تماویز در کتابهای حماسی و مذهبی

و ارتباط تصویری معاصر ایران

کارگاهها (جمعا " ۴۸ واحد)

تعریف و هدف :

کارگاه محرواملی دوره کارشناسی صنایع دستی بوده ، می بایست محل الفت بین همه دانش ها ، تجربیات و دروس و نمود آنها در کار عملی با ارائه مبانی نظری آن باشد .

هدف کارگاه :

۱ - آشنا نمودن و کار عملی دانشجویان در صنایع دستی عمده از اولیین مراحل شروع به کار تا اتمام آنست .

در طول کارگاه ابزار ، مصالح و مواد کار و نحوه ساخت چه در روش های قدیمی و چه امروزی ، مورد آموزش عملی خواهد بود .

۲ - کارگاه تلاش خواهد نمود با همکاری واحد آزمایشگاه بر روی روش های قدیمی ساخت بطور کلی و نیز مواد و مصالحی که امروزه متداول نبوده و یابدست فراموشی سپرده شده است مطالعه ، بررسی و تجربه نموده در جهت احیای آندسته از روش های با ارزش و مفید و مناسب اقدام و راه های ابداع و ابتکار را جستجو نماید .
توضیحات کلی :

الف : دانشکده خود کارگاه هاشی به شرح ذیل خواهد داشت

۱ - کارگاه طراحی سنتی

۲ - کارگاه رنگرزی سنتی

۳ - کارگاه آبگینه

۴ - کارگاه سفال و کاشی

۵ - کارگاه مینیاتور و تذهیب

۶ - کارگاه نساجی و بافت

۷- کارگاه نجاری و صنایع چوب

۸- کارگاه صنایع فلز، قلمزنی

یقیناً " به مروینا بر تجربه و ضرورت ایجا دوگسترش کارگاههای جدیداً مگسکن
خواهد داشت . کارگاههای خارج از محدوده تشکده (اعم از خصوصی و دولتی) و نیز
اساتید آنها به عنوان مکمل و کمک به کارگاهها و هیئت علمی دانشکده تلقی و همکاری
خواهند نمود .

ب :
دانشکده جهت انجام تجربیات آزمایشگاهی (شیمیائی و فیزیکی) بر روی مواد و
ممالج در کنار کارگاههای یاد شده " واحد آزمایشگاه " داشته دریا فتن پاسخ سئوالات
مطروحه کارگاهها کمک خواهد نمود . طبعاً " این آزمایشگاهها درس " مرمت و نگهداری
آثار هنری " در ارتباط بوده و در این زمینه نیز تجربه و عمل خواهد نمود .

ج :
تعداد ۴۸ واحد کارگاه از ترم دوم سال اول تا پایان سال چهارم به ترتیب
به ۴-۶ ، ۸-۸-۸ واحد تقسیم میگردد .

هر دانشجو از ترم دوم سال اول تا شروع سال چهارم کلیه کارگاههای هشتگانه را
آموزش دیده ، خواهد گذرانید . ترم دوم سال اول کارگاه صنایع دستی " ا " و در ترم
های سال دوم و سوم به ازای هر ترم دو کارگاه به ترتیب و بصورت موازی گذرانده خواهد
گردید . در آغاز سال چهارم دانشجو را همنامی گروه آموزشی یکی از کارگاهها انتخاب
و بصورت تخصصی تر و عمیق تر در ترم سال چهارم در آن آموزش عملی خواهد دید .

د :
حضور و تمرین و کاربرد کارگاههای دانشکده برای تمام مدت کارگاههای الزامی نبوده
دانشجویان میتوانند تا شید گروه آموزشی در کارگاههای خارج از محیط دانشگاه
نیز مشغول تعلیم و کارآموزی باشند .

ه :
در پایان هر ترم هر دانشجو موظف به ارائه مجموعه جمعی از ریهها و گزارشات بسا
استفاده حتی امکاناً از عکس ، طرح ، نقشه و اسلاید و ... نمونه کار انجام داده خود خواهد بود .

صنایع دستی (۲) کارگاه طراحی سنتی

تعداد واحد : ۳

۲۲

نوع واحد : کارگاهی

پیش‌نیاز : کارگاه صنایع دستی (۱) هندسه نقوش در صنایع دستی ایران (۲)
همزمان با کارگاه صنایع دستی (۳)

هدف :

در ادامه درس "هندسه نقوش در صنایع دستی ایران" ، ضمن ادامه آشنا نمودن دانشجویان با اصول و قواعد طرحهای سنتی در زمینه هاشی از قبیل کاشیکاری ، قالیبافی ، تذهیب ، آئینه کاری ، گچ بری ، خاتم سازی ، منبت کاری ، ...
"ابداع و ارائه طرحهای جدید" از طرف دانشجویان در ادامه طرحهای سنتی با رعایت کامل اصول مورد نظرمی باشد . این کارگاه می بایست زمینه ساز دسترسی به طرحهای مناسب برای اجرا و ادامه در کارگاه های بعدی تحصیلی هر دانشجو باشد .

توضیح و روش کار : (۵۲ ساعت)

دانشجویان با راهنمایی اساتید گروه آموزشی و اساتید میهمان طرحهای سنتی را با زنگری و سپس در سوال و زمینه مشخص کاری که از طرف اساتید داده می شود طراحی ، ترسیم و رنگ آمیزی نموده ارائه خواهند داد . در طول کارگاه حداقل ۲ طرح از دانشجویان خواسته خواهد شد .

کارگاه صنایع دستی (۱)

۴۱

تعداد واحد : ۴ واحد

نوع واحد : کارگاهی

پیش‌نیاز : آشنائی با هنرهای سنتی ایران
هدف : آشنا نمودن دانشجویان با صنایع دستی اصلی بطور اجمالی و صنایعی که در سالهای بعد تحصیلی در کارگاه های هشتگانه ، دانشکده و یا بیرون از آن مورد آموزش خواهد بود .

توضیح و روش کار : (۰۴ ساعت)

اساتید گروه آموزشی و نیز اساتید میهمان صنایع دستی ، کار خود را از ابزار و وسایل و مواد گرفته تا نحوه کار و عمل و عملکردها ، در محیط دانشکده و یا کارگاه های خصوصی و دولتی خارج از دانشکده ، معرفی خواهند نمود .
بدین ترتیب دانشجویان بصورت نظری و بازدید از کارگاه های مختلف و تنظیم گزارش انفرادی با صنایع دستی عمده و اصلی در دامنه ای وسیع آشنا گردیده مقدمتا " شناخت اولیه با هریک را کسب خواهند نمود .

کارگاه صنایع دستی (۳) (کارگاه رنگرزی سنتی)

تعداد واحد : ۳

۴۳

نوع واحد : کارگاهی

پیش‌نیاز : کارگاه صنایع دستی (۱) همزمان با کارگاه صنایع دستی (۲)

هدف :

بطور کلی آشنا نمودن دانشجویان با " رنگ " و " روش های رنگ آمیزی " سنتی و ابزار و وسایل کار و نحوه بکارگیری آنها در صنایع دستی و کسب مهارت در آنهاست . این کارگاه رنگ کردن پشم ، کرک ، ابریشم و نیز چوبها را به طور اختصاصی مورد نظر و آموزش خواهد داشت .

توضیح و روش کار : (۵۲ ساعت)

کارگاه مراحل زیر آموزش خواهد داد :

- شناخت ابزار و وسایل کار و نحوه بکارگیری آنها و کسب مهارت .
- شناخت مواد رنگی و کیفیت آنها .
- رنگ کردن پشم ، کرک ، ابریشم و (مشابه) و انجام آزمایشهای مختلف .

- رنگ کردن چوبها .

کارگاه صنایع دستی (۴) کارگاه آبگینه

تعداد واحد: ۳

۴۴

نوع واحد: کارگاهی

پیش‌نیاز: کارگاه صنایع دستی (۳) همزمان با کارگاه صنایع دستی (۵)

هدف:

آشنا نمودن دانشجویان با ابزار و وسایل کار، مواد و مصالح و روش‌های ساخت صنایع دستی شیشه‌ای و تمرین عملی آنهاست.

توضیح و روش کار: (۵۳ ساعت)

کارگاه مراحل زیر را آموزش خواهد داد:

- شناخت روش‌های گوناگون ساخت اشیای شیشه‌ای در صنایع دستی با ارائه تاریخچه مختصری از آن.

- شناخت ابزار و وسایل کار نحوه بکارگیری آنها و کسب مهارت‌ها.

- شناخت مواد مورد نیاز و خواص هر یک.

- آشنائی با کوره و نحوه بهره‌گیری از آن.

- طرح و ساخت اشیاء طبق خواست برنامه آموزشی.

در پایان کارگاه ارزیابی دانشجویان بر روی تهیه طرح و ساخت موضوع طرح شده از طرف گروه آموزشی خواهد بود.

کارگاه صنایع دستی (۵) کارگاه سفال و کاشی

تعداد واحد: ۳

۴۵

نوع واحد: کارگاهی

پیش نیاز: کارگاه صنایع دستی (۳) همزمان با کارگاه صنایع دستی (۴)

هدف:

آشنا نمودن دانشجویان با ابزار و وسایل کار، مواد و مصالح و روش های ساخت صنایع دستی سفالین و کاشی و تمرین عملی در آنهاست.

توضیح و روش کار: (۱۵۳ ساعت)

کارگاه مراحل زیر را آموزش و تجربه خواهد نمود:

- آشنایی با ابزار و وسایل کار، نحوه تهیه گل و مواد اولیه

- چرخکاری

- ساخت اشیاء به وسیله دست و چرخ

- آشنایی با کوره و نحوه پخت سرامیک

- تهیه لعاب و لعاب زنی

- طرح و ساخت اشیاء با کاشی طبق خواست برنامه آموزشی

در پایان کارگاه، ارزیابی دانشجویان بر روی تهیه طرح و ساخت موضوع طرح شده از طرف گروه آموزشی خواهد بود.

کارگاه صنایع دستی (۶) (کارگاه مینیاتور و تذهیب)

تعداد واحد: ۳

۴۶

نوع واحد: کارگاهی

پیش‌نیاز: کارگاه صنایع دستی (۵) همزمان با کارگاه صنایع دستی (۲)

هدف:

آشنا نمودن دانشجویان با "مینیاتور و تذهیب" بطور کلی و تمرین و کار عملی جهت فراگیری و کسب مهارت در هر یک از کارگاه تلاش خواهد نمود دانشجویان را حتی الامکان با شیوه‌های گوناگون آشنا نماید.

کارگاه مراحل زیر را آموزش خواهد داد: (۵۳ ساعت)

الف: مینیاتور

- آشنائی مقدماتی با مینیاتور

- تهیه طرح مورد نظر (از طرف گروه آموزش موضوع کار مشخص خواهد گردید)

- رنگ آمیزی و پرداز

- قلمگیری

ب: تذهیب

- آشنائی مقدماتی با تذهیب و اصول آن

- تهیه طرح مورد نظر

- پیاده کردن طرح روی کار

- حل کردن طلا و طلا تدازی

- قلمگیری

- بوم سازی و رنگ آمیزی

در پایان کارگاه ارزیابی دانشجویان بر روی کار عملی آنها خواهد بود. حداقل

انجام یک تمرین برای هر مورد و ارائه آن در پایان کارگاه ضروری خواهد بود.

کارگاه صنایع دستی (۷) (کارگاه نساجی و بافت)

تعداد واحد : ۵

۴۷

نوع واحد : کارگاهی

پیش نیاز : کارگاه صنایع دستی (۵) همزمان با کارگاه صنایع دستی (۶)

هدف : آشنا نمودن دانشجویان با صنایع نساجی و بافت درسه گروه اساسی :

الف : قالی باقی

ب : گلیم باقی

ج : زری بافی ، مخمل بافی ، ترمه بافی ، پارچه بافی

و تمرین و کار عملی جهت فراگیری و کسب مهارت در هر یک .

بطور عمومی کارگاه مراحل زیر را مورد آموزش خواهد داشت . (۲۰۵ ساعت)

الف : قالی باقی

- آشنائی با ابزار و وسایل کار و نحوه بکارگیری آنها .

- گره زدن .

- شانه زدن و قیچی کردن .

- نقشه خوانی و نقشه زنی .

- چله کشی .

- آشنائی با انواع گره .

ب : گلیم بافی

- آشنائی با ابزار و وسایل کار و نحوه بکارگیری آنها .

- نقشه خوانی .

- بافتن طبق نقشه .

- شانه زدن .

- چله کشی و کجوبندی .

- ج - زری بافی ، مخمل بافی ، ترمه بافی ، پارچه بافی .
  - آشنائی با ابزار و وسایل کار و نحوه بکارگیری آنها .
  - شناخت مواد و آماده سازی آنها .
  - آشنائی با گوشواره کشی و نحوه بافتن .
  - آشنائی با طراحی چله .
  - پیاده و سوار کردن نقشه .
- دانشجویان پس از طی آموزش در سه گروه اساسی یاد شده ، برای کارنهایی متناسب با
انتخاب و میل خود و نیز توصیه گروه آموزشی یکی از سه گروه را انتخاب و نسبت به
ارائه کار عملی در آن اقدام خواهند نمود .
بدین ترتیب در پایان کارگاه ، کار عملی در یکی از سه گروه یاد شده توسط دانشجو
مورد انتظار بوده و ارزیابی خواهد گردید .

کارگاه صنایع دستی ۸ (کارگاه نجاری و صنایع چوب)

تعداد واحد : ۴

۲۸

نوع واحد : کارگاهی

پیش نیاز : کارگاه صنایع دستی (۷) همزمان با کارگاه صنایع دستی (۹)

هدف :

آشنا نمودن دانشجویان با ابزار و وسایل کار ، مواد و مصالح و

روش های ساخت صنایع دستی چوب و نجاری و آموزش عملی در آنهاست .

این آموزش در پنج گروه اساسی به شرح : (۲ ساعت)

الف : خاتم سازی

ب : معرق روی چوب

ج : منبت

د : مشک

ه : گره چینی

خواه شد بود

توضیح و روش کار :

پس از آشنائی دانشجویان با " نجاری عمومی " بطور کلی، برای هر

یک از چهار گروه یاد شده مراحل زیر آموزش داده خواهد شد :

الف- خاتم سازی

- آشنائی با ابزار و وسایل کار و نحوه بکارگیری آنها .

- مصالح گیری و مصالح سازی

- خاتم پیچی

- خاتم چسبانی

- پوست زدن و سمباده زدن

- پرس کاری

- رنگ کاری

ب : معرق روی چوب

- آشنائی با ابزار و وسایل کار و نحوه بکارگیری آنها
- آشنائی با انواع چوبها و مصالح گیری
- بریدن قطعات مختلف (گل ، برگ ، ...) طبق طرح
- چسباندن و پرس کردن کار
- پوست زدن و سمباده زدن
- رنگ کاری و جلادادن (پولیش کاری)

ج : منبت

- آشنائی با ابزار و وسایل کار و نحوه بکارگیری آنها
- کندنه کاری روی چوب طبق طرح
- پرداخت نهائی کار و پوست زدن
- رنگ کاری

د : مشبک

- آشنائی با ابزار و وسایل کار و نحوه بکارگیری آنها
- مشبک کاری طبق طرح

ه : گره چینی

- آشنائی با ابزار و وسایل کار و نحوه بکارگیری آنها
- مصالح گیری
- ساخت قطعات مختلف طبق طرح
- سوار کردن قطعات
- پرداخت و رنگ کاری

در پایان کارگاه ، مجموعه آموزش هردانشجو درپنج گروه یادشده و نیزیک نمونه کار عملی وی در یکی از گروه های پنجگانه فوق مورد ارزیابی و ملاک امتیاز وی خواهد بود .

کارگاه صنایع دستی ۹ (کارگاه صنایع فلز و قلمزنی

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : کارگاهی

۴۹

پیش‌نیاز : کارگاه صنایع دستی (۷) همزمان با صنایع دستی (۸)

هدف : آشنا نمودن دانشجویان با ابزار و وسایل کار ، مواد و مصالح و روش های ساخت صنایع دستی فلز و قلمزنی و آموزش عملی در آنهاست .
توضیح و روش کار : (۴۰ ساعت)

کارگاه مراحل و صنایع زیر را آموزش خواهد داد .

الف : چکش کاری (دوات‌گری)

- آشنائی با ابزار و وسایل کار و نحوه بکارگیری آنها .
- شناخت فلزات مورد استفاده و کیفیت آنها .
- ساختن شکل ها و ظروف مختلف طبق طرح بوسیله ضربه و چکش کاری .
- جوشکاری قطعات .
- پرداخت کار .

ب : قلمزنی

- آشنائی با ابزار و وسایل کار و نحوه بکارگیری آنها .
- آماده کردن کار برای قلم زدن (قیصرگذاری و ...) .
- پیاده کردن طرح مورد نظر روی کار .
- قلمزنی کار طبق طرح .

ج : ملیله کاری

- آشنائی با ابزار و وسایل کار و نحوه بکارگیری آنها .
- پیچیدن سیم .
- ساختن گل و برگ و شکلهای مختلف از سیم .
- اتمام قطعات آماده شده و جوشکاری و پرداخت .

کارگاه تخصصی صنایع دستی (۲)

تعداد واحد : ۱۶

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

۵۰ و ۵۱

سرفصل دروس ، (۱۶ ساعت) :

بعدها " ارسال خواهد شد

پروژه

۵۲

تعداد واحد : ۸ واحد

نوع واحد : نظری - عملی

پیش‌نیاز : پس از گذراندن دروس تخصصی انتخاب و کارخواهد گردید . قضاوت بر روی طرح و رساله نهائی مشروط به اتمام کلیه دروس و کارگاه ها می باشد .

هدف :

دستیابی به جمع بندی کلیه اطلاعات ، دانش ها و تجارب و کارگاه های عملی دوران آموزش در یک " طرح و رساله " توسط دانشجو و با راهنمایی اساتید راهنما می باشد .

" طرح و رساله نهائی " می بایست محلی جهت ارائه نظریه و کار عملی و تجارب ویژه هر دانشجو و محل بروز شخصیت علمی و عملی وی باشد .

" طرح و رساله نهائی " می بایست ارزیابی دانشجو را با توجه به نقش و توانائی مورد نظر برای فارغ التحصیلان این رشته میسر سازد .

آشنائی با رشته‌های هنری معاصر

تعداد واحد: ۲

۶۱

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با رشته‌های هنری و کشف ارتباط بین آنها

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در این درس اساتید مجرب (مسلط بر رشته خود) رشته‌های مختلف هنری، رشته هنری خود را با وسایل سمعی و بصری و ارائه یا معرفی نمونه‌های خوب آثار آن رشته هنری را بگونه‌ای جامع برای دانشجویان تشریح می‌نمایند. جایگاه هر رشته هنری در جامعه اسلامی امروز روشن شده و درباره موارد زیر بحث می‌شود.

- تاریخچه مختصری از ایجاد، شکل تغییرات و تحولات رشته از گذشته تا امروز، در جهان و ایران.

- ضرورت و چگونگی استفاده و کاربرد دانشانی و اجتماعی رشته در جمهوری اسلامی ایران.

- طرح نحوه‌ها و ظرفیت و قابلیت هر رشته هنری بعنوان یک واسطه

بیان هنری بویژه در تبلیغ (اشاره به استفاده درست و نادرست آن).

- آشنائی با مسائل حرفه‌ای رشته در جامعه

در پایان دوره دانشجو باید بتواند بین رشته‌های مطروحه ارتباطها
موارد شباهت و اختلاف را پیدا نموده و در مورد آن اظهار نظر نماید .
طرح آشنائی ، بیشتر با رشته‌های گروه‌های هنرهای تجسمی ، نمایشی
و معماری و در حله اول از رشته‌های فعلی دانشگاه خواهد بود .
در صورت امکان می‌توان این درس را بشکل سمینار اداره نمود .

مدیریت تولید صنعتی

تعداد واحد: ۲

۶۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: کارگاه طراحی صنعتی یا همزمان

هدف: آشنایی با نحوه برنامه‌ریزی اجرای یک طرح صنعتی از ابتدا تا انتها و مدیریت خط تولید در کارخانه.

سرفصل دروس:

الف - نظری ۱ واحد (۱۷ ساعت)

- آشنایی با روند تولید صنعتی از مرحله پایان طرح اجرائی تا تولید

فرآورده .

- آشنایی با شیوه‌های برنامه‌ریزی و مدیریت خط تولید

- بازدید از کارخانه‌ها و مشاهده عینی مباحث فوق .

ب - عملی ۱ واحد (۲۶ ساعت)

- انجام تمرین‌هایی در مباحث طرح شده .

حکمت دینا اسلامی

۶۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف:

سرفصل دروس: (۴ ما عت)

بعداً ارسال میشود.

خوشنویسی و طراحی حروف (۲)

تعداد واحد: ۲

۶۴

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: خوشنویسی و طراحی حروف (۱)

هدف: استفاده از هنر خوشنویسی در رشته‌های هنرهای تجسمی به منظور هویت‌دار شدن آن و ...

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

- آگاهی‌هایی از گرافیک شیوه‌های سنتی خط
- آشنائی عملی با خطوط اسلامی و ایرانی و آگاهی‌هایی در باره شکل و شناخت زیبایی خاصی هر کدام با تمرینات گرافیکی در باره آن‌ها.
- مطالعه ایده‌های تازه و تمرینات عملی
- کشف و بررسی امکانات کاربردی قلم درشت، قلم مو، مدادها و رنگها، برای دست یافتن به ترکیب‌بندی‌های تازه.

هندسه (مناظر و مریا)

تعداد واحد : ۲

۶۵

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با شیوه‌های ترسیم و تجسم شیئی و فضا بر روی صفحه .

سرفصل دروس : (۳ ساعت)

- آشنائی با انواع پرسپکتیو ، نحوه ترسیم و موارد استفاده هر یک پرسپکتیوهای استوانی (موازی) : ایزومتریک ، دیمتریک ، ... پرسپکتیوهای مخروطی : یک نقطه‌ای ، دو نقطه‌ای ، ...
- آشنائی با روش ترسیم سایه‌ها ، سایه نور طبیعی و نور مصنوعی سایه جسم بر روی صفحه و جسم دیگر .
- انجام تمرین های کوتاه مدت برای یادگیری موارد فوق .

کارگاه مواد و روشهای ساخت (۱)

تعداد واحد: ۲

۶۶

نوع واحد: کارگاهی

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با خصوصیات مواد و مصالح و نحوه استفاده از آنها در صنایع مربوطه.

سرفصل دروس: (۰۲ ساعت)

- ی
- آشنائی با انواع چوب و نحوه طراحی اعضاء و اتصالات چوبی و شیرهها
- شکل دادن به آن در صنایع گوناگون چوب
- فنون مختلف کار با چوب، با جزئیات آنها
- ابزار و وسایل و ماشین آلات مورد استفاده در صنایع چوب
- در خلال تمرینات عملی این کارگاه راهنما شیهای لازم برای ماکت سازی نیز به دانشجو داده میشود.

کارگاه مواد و روشهای ساخت (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

۶۷

پیشنیاز: کارگاه مواد و روشهای ساخت

هدف: آشنائی با خصوصیات مواد و مصالح و نحوه استفاده از آنها در صنایع مربوطه.

سرفصل دروس: (۶۰۲ ساعت)

این درس در دو بخش شرح زیر ارائه میگردد:

بخش اول: (فلز) :

- آشنائی با فلزات مختلف (وآلیاژها) و نحوه طراحی اغفاء و اتصالات فلزی و شیوه های شکل دادن به آن در صنایع فلزی .
- فنون مختلف کار با فلزات ، باجزئیات آنها (تراشکاری ، قالب ریزی ، پرسکاری ، خم کاری ، انواع پیچ و بیرج و ...)
- ابزار و وسایل و ماشین آلات مورد استفاده در صنایع گوناگون فلزی.

بخش دوم: (سرامیک و چینی) :

- آشنائی با انواع خاکها و خواص فیزیکی و شیمیائی آنها

- انواع لعابهای مورد استفاده در تولید.

- کاربرد انواع سرامیک در صنایع مختلف و وسایل زندگی.

- فنون مختلف ساخت سرامیک .
  - مواد اولیه و فنون آماده سازی مصالح مورد استفاده برای ساخت چینی .
  - فنون ساخت قطعات گوناگون و پیوند و اتصال نهائی آنها .
  - ابزار و وسایل و ماشین آلات مورد استفاده در صنعت سرامیک و چینی .
- در خلال تمرینات عملی این کارگاه راهنماییهای لازم برای ماکت سازی نیز به دانشجو داده میشود .

کارگاه مواد و روشهای ساخت (۳)

تعداد واحد: ۲

۶۸

نوع واحد: کارگاهی

پیشنیاز: کارگاه مواد و روشهای ساخت ۲

هدف: آشنائی با خصوصیات مواد و مصالح و نحوه استفاده از آنها در صنایع مربوطه.

سرفصل دروس: (۲ ساعت)

این درس در دو بخش بشرح زیر ارائه میگردد:

بخش اول: (شیشه):

- آشنائی با مواد اولیه و فنون آماده سازی مصالح مورد استفاده در ساخت شیشه.

- فنون مختلف سنتی و صنعتی تولید شیشه (فنون فرم دهی ، پرسکاری تزریقی ، مکشی ، قطعه سازی ، چسبکاری دستی و ماشینی ...)
- ابزار و وسایل و ماشین آلات مورد استفاده در صنایع شیشه .

بخش دوم: (پلاستیک):

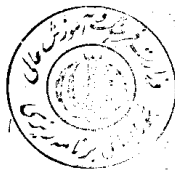
- آشنائی با اهمیت و عملکرد مواد پلاستیکی و نحوه طراحی اعضاء و اتصالات پلاستیکی و شیوه های شکل دادن به آنها در صنایع گوناگون .

- فنون مختلف کاربرد مواد پلاستیکی (فنون تزریقی ، مکشی ، فرم کاری گرم و سرد ، ...)

- ابزار و وسایل و ماشین آلات مورد استفاده در صنایع پلاستیک
در خلال تمرینات عملی این کارگاه را همتا شیهای لازم برای ماکت -
سازی نیز به دانشجو داده میشود .

تاریخ طراحی صنعتی و اختراعات

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با سیر تحول طراحی صنعتی و اختراعات.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- تاریخچه مختصری از صنایع دستی

- حرکت این صنایع به طرف تولید انبوه و " صنعتی " شدن .

- نقش " ابداع " و " اختراع " در توسعه صنایع ، تولید انبوه محصولا

صنعتی و ورود هنر به عرصه صنعت .

ردیف	عناوین دروس	جمع		سال ۱		سال ۲		سال ۳		سال ۴	
		واحد	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن
۱	آشنائی با هنرهای سنتی ایران	۲	۲								
۲	کارگاه حجم سازی	۲	۲								
۳	تاریخچه کتابت	۲	۲								
۴	خوشنویسی و طراحی جروف (۱)	۲	۲								
۵	هنر سه نقوش در صنایع دستی ایران (۱)	۲	۲								
۶	" " " " (۲)	۲	۲								
۷	کارگاه طراحی پایه (۱)	۳	۳								
۸	" " " " (۲)	۳	۳								
۹	مبانی هنرهای تجسمی (۱)	۳	۳								
۱۰	" " " " (۲)	۳	۳								
۱۱	آشنائی با هنر در تاریخ (۱)	۲	۲								
۱۲	" " " " (۲)	۲	۲								
۱۳	کارگاه عکاسی پایه (۱)	۲	۲								
۱۴	" " " " (۲)	۲	۲								
۱۵	انسان ، طبیعت ، طراحی (۱)	۳	۳								
۱۶	" " " " (۲)	۳	۳								
۱۷	تحول صنایع دستی در دنیا	۲	۲								
۱۸	هنر و تمدن اسلامی (۱)	۲	۲								
۱۹	" " " " (۲)	۲	۲								
۲۰	طرح اشیاء در تمدن اسلامی	۲	۲								
۲۱	تحقیق در صنایع دستی ایران (۱)	۲	۲								
۲۲	" " " " (۲)	۲	۲								
۲۳	کارگاه صنایع دستی (۱)	۴	۴								
۲۴	" " " " (۲)	۳	۳								
۲۵	" " " " (۳)	۳	۳								
۲۶	" " " " (۴)	۳	۳								
۲۷	" " " " (۵)	۲	۲								

ملاحظات :

هـ - جدول آرایش دروس

دوره کارشناسی منابع دستی

ردیف	عناوین دروس	جمع واحد					ملاحظات	
		سال ۱	سال ۲	سال ۳	سال ۴	سال ۵		
۲۸	کارگاه منابع دستی (۶)		۳				تخصصی کارگاهی	
۲۹	کارگاه منابع دستی (۷)		۵				" "	
۳۰	" " " (۸)		۴				" "	
۳۱	" " " (۹)		۴				" "	
۳۲	کارگاه تخصصی منابع دستی (۱)		۸				" "	
۳۳	" " " " (۲)	۸					" "	
۳۴	مرمت و نگهداری آثار هنری (۱)		۳				اصلی / نظری عملی	
۳۵	" " " " (۲)	۳					اصلی / نظری عملی	
۳۶	فارسی (۱)				۴		از دروس معارف اسلامی و عمومی	
۳۷	عربی (۱)				۲		" " " "	
۳۸	ریاضیات پایه و آمار			۳			" " " "	
۳۹	تربیت بدنی			۱				
۴۰	زبان خارجی			۳				
۴۱	تاریخ اسلام			۲				
۴۲	معارف اسلامی (۱)			۳				
۴۳	فارسی (۲)		۳					
۴۴	عربی (۲)		۲					
۴۵	مبانی فقهی قانون اساسی		۲					
۴۶	زبان خارجی		۳					
۴۷	تعلیم و تربیت اسلامی		۲					
۴۸	زیست شناسی		۳					
۴۹	منطق و متدلوژی		۳					
۵۰	معارف اسلامی (۲)				۳			
۵۱	پروژه				۸		تخصصی / نظری عملی	
		۱۴۱۷	۱۹	۱۹	۱۸	۱۸	۱۸	۲۰
		۳۱	۲۸	۳۶	۲۸	۱۵۱		

مجموع دروس اجباری با احتساب ملاحظات : ۳۹ واحد دروس عمومی و معارف اسلامی و ۸ واحد طرح و رساله نهائی ، ۱۵۱ واحد است .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

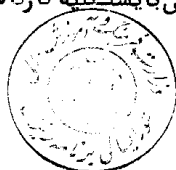
کارگاه تخصصی صنایع دستی (۱) کارگاه تخصصی طرح و نقوش

تعداد واحد : ۸

نوع واحد : کارگاهی

پیش نیاز : دانشجو می بایست کلیه کارگاه های صنایع دستی (۹-۱) را گذرانیده

باشد

هدف :

هدف این کارگاه در ادامه و تکمیل کارگاه صنایع دستی (۲) کارگاه طراحی سنتی (شناسایی و کاربرد نقوش اصلی هرهای سنتی و صنایع دستی در کلیه زمینه های مختلف و کسب مهارت عملی در طراحی و تلفیق نقوش و رنگ آمیزی مناسب آنها و ابتداع و ابتکار در آنها با حفظ اصول سنتی است

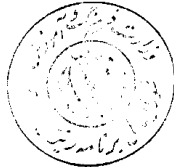
سرفصل دروس:

کارگاه مراحل زیر را آموزش خواهد داد :

- ۱- طراحی کلیه نقوش سنتی ، انواع اسلیمی ها ، ختائی ها و گل بته ها و .....
- نقوش هندسی و گره ها
- ۲- رنگ آمیزی نقوش با استفاده از تجربه اساتید گذشته
- ۳- تلفیق نقوش سنتی و ایجاد طرحهای جدید با حفظ اصول سنتی
- ۴- طراحی و رنگ آمیزی نقشه لچک ترنج برای قالی (حد اقل ارائه یک طرح به ابعاد ۶۰×۹۰ سانتی متر $\frac{1}{4}$ طرح اصلی)
- ۵- طراحی برای ظروف و وسایل فلزی - سفالی (سطوح مستوی و کروی حد اقل چهار طرح)
- کلیه طرحهای ارائه شده بایستی متناسب با زمینه کار و قابل اجرا برای بافت قلمزی ، ..... لعاب ..... باشد
- مجموعه آثار دانشجو در طول ترم مورد ارزشیابی خواهد بود

بسمه تعالی

کارگاه تخصصی صنایع دستی (۲)

تعداد واحد : ۸

نوع واحد : کارگاهی

پیشنیاز : کارگاه تخصصی صنایع دستی (۱)

هدف :

با توجه به اینکه دانشجویان در ترم‌های قبلی با رشته‌های مختلف هنرهای سنتی و صنایع دستی عملاً آشنا گردیده و دید آنها برداخته‌اند، یکی از زمینه‌های کارگاه تخصصی آبگینه ۴- کارگاه تخصصی سفال و کاشی ۳- کارگاه تخصصی مینیاتور و تلوته‌هیپ ۴- کارگاه تخصصی نساجی و بافت ۵- کارگاه تخصصی نجاری و صنایع چوب ۶- کارگاه تخصصی صنایع فلزی قلمزنی را انتخاب به عنوان "کارگاه تخصصی صنایع دستی" (۲) خود آموزش خواهند دید بدین ترتیب هدف کارگاه تخصصی صنایع دستی (۲) :

در ادامه و تکمیل کارگاه‌های قبلی آشنا نمودن و کار عملی تخصصی و با مهارت

دانشجویان در زمینه انتخابی خود بود، دانشجویان عملاً با ابزار، مصالح و کاربرد آنها برای ایجاد اثر با کیفیت مطلوب و خوبی آشنا میشوند. شناخت بهترین و کاملترین ابزار و مصالح و روش‌ها و استفاده صحیح از آنها، تلاش در ساختن ابزار کار و مصالح مورد نیاز خود و انجام تمام یک یا چند اثر با کیفیت بسیار خوب با قدرت و خلاقه و ابتکار در چهارچوب ضوابط و اصول سنتی مورد نظر است.

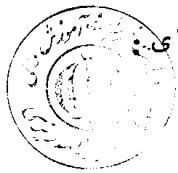
سرفصل دروس :

کارگاه مراحل زیر را آموزش خواهد داد :

- ۱- طراحی کل اثر و طرح و نقش آن و پیاده کردن طرح بر اثر (آبگینه، سفال، کاشی، ...)
- ۲- اجرای طرح با ابزار و وسایل مخصوص هر کارگاه، ضمن تلاش در ساختن ابزار و مصالح کار مورد نیاز
- ۳- اتمام بدون نقص اثر
- ۴- در هر کارگاه، انتخاب مدل با نظر استاد راهنما و از بین بهترین آثار گذشتگان خواهد بود.
- ۵- حاصل کار می‌بایست از نظر موضوع بدیع و از نظر طرح و نقش و رنگ آمیزی قابل مقایسه با بهترین آثار گذشتگان در نوع خود باشد.
- ۶- کلیه مراحل کار عملاً در یافتن چله‌کشی تا اتمام اثر در کارگاه فلزات قیرگذاری و ... برعهده دانشجویان است.

توضیح :

- ارائه کاردریایان ترم بستگی به نوع کارگاه انتخابی دانشجویان دارد
- ۱- کارگاه تخصصی آبیگینه

- طراحی و ساخت و پرداخت سه اثر با استفاده از روش‌های:
- الف- دمیده در هوای آزاد
  - ب- دمیده در قالب
  - ج- نقش افزوده و استفاده از فلزات و مواد مناسب دیگر در طراحی و ساخت
  - د- بکارگیری روش ساخت شیشه‌های مینائی تا انجام خواهد گردید

توضیح :

- ۱- آثار مورد طرح و ساخت لوازم مورد نیاز روزمره زندگی و آثار رهنری را شامل خواهد بود
  - ۲- قالب‌های مورد استفاده نیز توسط دانشجویان طراحی و ساخته خواهد شد
  - ۳- آشنائی با شیشه مینائی و ساخت آن و نیز استفاده از شیشه‌های رنگی بعنوان عناصر تزئینی و نیز بکارگیری فلزود یگرمواد مناسب بعنوان عناصر کمکی در طراحی و ساخت اشیاء مورد نظر است (بعنوان نمونه ساخت ظروف و آثار بصورت ترکیب شیشه با فلز قلمزنی شده و مشبک و ...)
- ۲- کارگاه تخصصی سفال و کاشی

- تهیه دو اثر دست ساز با استفاده از گل و مدل
- تهیه سه حجم از گل در اندازه حداقل ارتفاع ۵۰ سانتی متر و قطر بین ۳۰ تا ۵۰ سانتی متر و با استفاده از چرخ و دست
- تهیه نقش مناسب و پیاده کردن آن بر حجم مورد نظر
- انتخاب لعاب و نقاشی حجم با آن و مراقبت از مراحل پخت تا اتمام

کار

۳- کارگاه تخصصی مینیاتور تذهیب

طراحی سه اثر در اندازه حداقل 20×30 سانتی متر و حداکثر 40×60 سانتی متر هر یک از آثار باید ملهم از یکی از مکاتب مهم مینیاتور ایرانی باشد .
موضوع اثر با موافقت استاد راهنما و با استفاده از ادبیات ایران اسلامی و یا متناسب ، موضوعات روز انتخاب میشود .

— از مجموع عناصر تشکیل دهنده اثر حداقل حضور و طرح سه نفر انسان لازم

است .

— هر یک از آثار تهیه شده می بایست در موزه تذهیب مناسب باشد .

۴- کارگاه تخصصی نساجی و بافت

هر دانشجو یکی از تمرین های الف ، ب ، ج ، یاد را انجام خواهد داد :

الف — برای قالی حداقل اندازه 50×70 سانتی متر ، تعداد رنگ و

نقشه با نظر توافق استاد .

ب — برای گلیم حداقل اندازه 100×150 سانتی متر ، حداقل رنگ ده

رنگ ، انتخاب نقشه با نظر توافق استاد .

ج — برای پارچه بافی بین ۳ تا ۵ متر بستگی به عرض آن دارد (حداقل عرض

پارچه 70 سانتی متر در صورتیکه عرض کمتری باشد به نسبت به طول پارچه افزوده

میگردد .) انتخاب نقش و رنگ با نظر توافق استاد .

د — برای زری بافی اندازه عرض پارچه بین 50 تا 70 سانتی متر و طول آن

حداقل 100 سانتی متر ، استفاده از کلابتون ضروری است .

۵- کارگاه تخصصی تجاری و صنایع چوب

هر دانشجو یکی از تمرین های الف ، ب ، ج ، را انجام خواهد داد .

الف — خاتم سازی : تهیه قلمه مورد نظر و استفاده از آن برای ساخت

یک عدد قاب به اندازه حداقل 30×40 سانتی متر یا جعبه به ابعاد

$6 \times 13 \times 18$ سانتی متر

ب - معرق و مشبك : تهیه يك تابلویه ابعاد حداقل 50×70 سانتی
متر با استفاده از چوبهای صنعتی و صدف
ج - منبت : تهیه يك تابلویه ابعاد حداقل 50×70 سانتی متر
برچوب گرد و یا مشابه
پیاده کردن طرح بصورت نقش و برجسته
۶- کارگاه تخصصی صنایع فلز و قلمزنی

قلمزنی يك گلدان برنجی یا مسی با حداقل اندازه ۲۵ سانتی متر
ارتفاع ۱۵ سانتی متر قطر يك سینی به ابعاد 40×60 سانتی متر یا قطر ۵۰ سانتی
متر انتخاب نقش با نظرو توافق استاد .

